

Marieburgi *Margenburg* : ad Michaëlis , Grudenti. Capitanei, seu Præfecti arcium & reddituum regionum
 octodecim sunt : *Marieburgicus*, & in Palatinatu, *Stuma*, *Gneva*, *Meva*, *Stargardie*. In Pomeranico, *Slo-*
chorvia supra Tucholam juxta Bro flu. *Sueze*, *Tuchola*, *Dersania* & *Pusci* in Culmeni, *Brodnica*, *Grudenti*,
Radine, *Reden* forte, nisi sit *G. Raden*, *Colba*, *Rogosne*, *Rogenhausen*, & alii tres. Ducalis autem Borussia o-
 lim fratrum Crucigerorum Teutonici ordinis propria, sub Alberto Brandenburgico Ordinis Magistro in
 hereditarium Ducatum conversa, & ab Imperio Germanico avulsa, in Polonia Regis fidem & clientelam
 anno M D xxv concessit. Ejus Princeps primum ac proximum Regilocum, in Consiliis, Comitibus & aliis
 Conventionibus apud Regem Polonia tenet. Si lites inter Regem & Ducem exoriantur, a Consiliariis Regis
 juramento novo ad iuste judicandum obligatis, Marieburgi aut Elbingæ dirimuntur. Nobiles autem seu alii
 contra Ducem actionem habentes, coram Ducis Vasallis a Duce ad iudicium deputatis, eam instituunt, à
 quibus provocatio ad Consiliarios Regis & Ducis Marieburgi constitutos libera permittitur. Cæterum unus-
 quisque in iudicium ubi bona sua sunt vel domicilium Reus habet, vocari debet, nec ad extranea iudicia trahi,
 aut recto detineri potest. Iudicium aulicum quinque originarii Nobiles & tres Iurisperiti administrant.
 Iudices in Provinciis ita constituuntur, ut ex tribus a qualibet Provincia nominatis, Princeps unum eligat: se-
 cundum jus Culmense & constitutiones Provinciae iudicet. Si contra privilegia, libertates, jura, aut con-
 suetudines Princeps faciat, nec ad preces subditorum factum suum emendet; Liberum est Ordinibus Pro-
 vinciae absque ulla rebellionis aut seditionis culpa ad Regiae Majestatis Poloniae patrocinium confugere, & vi
 pactorum inter Regem & Ducem initorum, defensionem suorum privilegiorum ab eo postulare. Sunt etiam
 in Ducatu Borussiae duo Episcopi, *Sambienensis* qui Regionem, vulgo *Komsberg*, & *Pomesaniensis* qui in Ma-
 rienwerder sedet, quibus jurisdictio Ecclesiastica integra & non impedita. De Religione & ritibus veterum
 Borussiae mira narrat Meletius epistola 10 ad Georgium Sabinum. Coluerunt Dæmonia pro Diis, atque
 etiam nunc multis in locis occulte colunt. Immunda quæque animalia, ut Serpentes, Colubros perinde ac
 Deorum famulos nuntiosque religiose venerati sunt, quos intra domos nutriebant, illisque ut Diis penatibus
 litabant. Deos in silvis ac lucis habitare dixerunt, illis, victimis ibidem ut placarentur, immolandum esse:
 ab his Solem pluviasque expetendas. Feras omnes, Alcem præcipue, has silvas incolentes, ut Deorum servos
 venerandas esse senserunt, ideoque ab eis abstinendum. Solem & Lunam Deos omnium primos crediderunt.
 Tonitrua ac fulmina ex consensu gentium adorabant, tempestates avertendas citandasque precationibus di-
 xerunt. Hirco in sacrificiis usi sunt, ob fecundam animalis istius naturam. Præcellentes arbores, ut Robora,
 Quercus, Deos inhabitare dixerunt. Quare nec ejusmodi arbores cadebant, sed religiose ut Numinum do-
 mos colebant. In eo numero & Sambucum & plerasque alias habuere. Barbari & literarum rudes olim fuere,
 adeo ut nec credibile putarent, si quis diceret homines inter se posse aperire quæ sentiant & velint beneficio li-
 terarum. Sed de his satis, plura qui volet petat ex Erasmi Stellæ de Borussia antiquitatibus libro secundo.

Leges & insti-
tuta.

Montes.